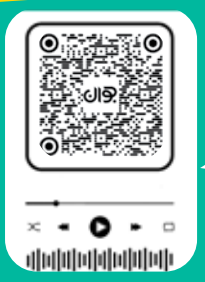
پاتوق

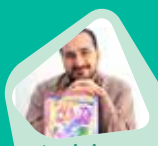
هنر و رسانه

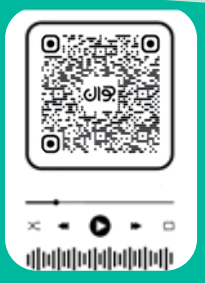

مجید کاظمی
دبیر پاتوق هنر

محمد علی ارجمند
دبیر پاتوق رسانه

نابغه‌های خوش‌خط

مجید کاظمی

هنرمندان و شهرهایی که خط را شکل دادند

خط زیربنا و پایهٔ هویت هر کشوری است. خط باعث می‌شود زبان، تاریخ، باورها و احساس‌های هر ملت به شکلی ماندگار ثبت شود و چقدر جالب و افتخارآفرین است که ما ایرانیان پایه‌های فرهنگی بسیار قوی، عمیق و کهنی داریم. هویت ایرانی فقط یک اسم یا پرچم نیست، زنجیره‌ای طولانی از تجربه‌ها، هنرها، ادبیات و خلاقیت‌هایی است که هزاران سال دوام آورده‌اند. از کتیبه‌های به خط میخی شوش و بیستون که اولین پیام‌های قدرت و حکمت را بر سنگ حک کردند، تا خط‌های زیبای «نستعلیق» و «شکسته» که شعر **حافظ** و **سعدی** را در میان کشیدند، همه نشان می‌دهند که ما نه تنها در طول تاریخ ملتی زنده بوده‌ایم، بلکه همواره زیبایی و معنا را به جهان هدیه کرده‌ایم. این هویت در خط‌هایی که با قلم نوشته شده‌اند، در شعرهایی که خوانده شده‌اند، در معماری بناهایی که ساخته شده‌اند و در داستان‌هایی که نسل به نسل منتقل شده‌اند، نفس می‌کشد.

شوش

خط میخی عیلامی

حدود ۳۸۰۰ - ۳۷۰۰ سال پیش از هجرت

مرکز لوح‌های گلی در ایران

«شوش» شهر افسانه‌ای خوزستان و یکی از کهن‌ترین مراکز تمدن جهان به شمار می‌رود! تصور کنید حدود پنج هزار سال پیش، مردمان این سرزمین با نی بر گِل نرم علامت‌هایی مثلثی‌شکل (میخی) می‌کشیدند تا حسابداری کنند، پیمان ببندند یا حتی نیایش‌هایشان را بنویسند. هزاران لوح گلی که در شوش کشف شده‌اند، نشان می‌دهند آرشیوی پنهان از دوران باستان نزد ما ایرانیان است.

تخت جمشید (و بیستون)

خط میخی هخامنشی

حدود ۱۱۵۰-۱۰۰۰ سال پیش از هجرت

خط رسمی امپراتوری هخامنشی

این خط ساده و باشکوه در دوران حکومت **داریوش** بزرگ شکل گرفت؛ آن هم تنها با ۳۶ علامت! کتیبهٔ بیستون در کرمانشاه، همچون سنگ «روزتا» در مصر، سه‌زبانه است و رازهای امپراتوری را فاش می‌کند. تصور کنید شاه بر سنگ نگاشته: «من شاه شاهانم!» و این پیام هزاران سال پایدار مانده است.

شیراز

خط‌های شش‌گانه

حدود قرن ۴

پایهٔ خوش‌نویسی اسلامی

ابن مقله، نابغهٔ شیرازی، برای شش خطِ مهم ما ایرانی‌ها قوانینی نوین پدید آورد: **محقق، ریحان، ثلث، نسخ، توقیع و رقاع**. خط نسخ برای کتاب‌ها بسیار خوانا و دل‌نشین است و ثلث برای آرایه‌های بزرگ مسجدها، زیبا و باشکوه. شیراز، شهر شعر و گل، زادگاه این دگرگونی بزرگ هنری شد!

شیراز

خط تعلیق

حدود قرن ۶

نخستین خط کاملاً ایرانی

این خط از ترکیب نسخ و رقاع زاده شد؛ نرم و آویزان، همچون حرکت‌هایی موزون از کلمه‌ها برای نامه‌های رسمی. تعلیق نخستین خطی است که روح ایرانی را به‌طور کامل در خوش‌نویسی نمایان ساخت.

تبریز

خط نستعلیق

حدود قرن ۸

عروس خط‌ها

میرعلی تبریزی در تبریز نسخ و تعلیق را در هم آمیخت و نستعلیق را آفرید؛ خطی نرم، زیبا و شگفت‌انگیز که برای شعرهای حافظ و سعدی بی‌نظیر است. این خط هنوز محبوب‌ترین شیوهٔ نگارش فارسی به شمار می‌رود و به‌عنوان شاهکاری هنری، دل‌ها را می‌رباید!

مشهد

توسعهٔ نستعلیق (سبک شرقی)

حدود قرن ۹

کمال نستعلیق

سلطان علی مشهدی در مشهد و **میرعلی هروی** در هرات این خط را به کمال رساندند. شاهنامه و کتاب‌های حماسی با این سبک، گویی حماسه‌هایی زنده‌اند؛ پر از زیبایی، قدرت و شور!

قزوین و اصفهان

کمال نستعلیق و شکسته نستعلیق

حدود قرن ۱۱-۱۰ هجری شمسی

پایتخت خوش‌نویسی ایران

میرعماد حسنی در قزوین نستعلیق را به اوج رساند؛ استادی بزرگ که سبک او هنوز الهام‌بخش است. شکسته‌نستعلیق نیز سریع نوشته می‌شد و نوین بود؛ همچون دست‌خط امروزی! در دوران صفوی، اصفهان مرکز درخشانی برای این هنر محسوب می‌شد.

اصفهان

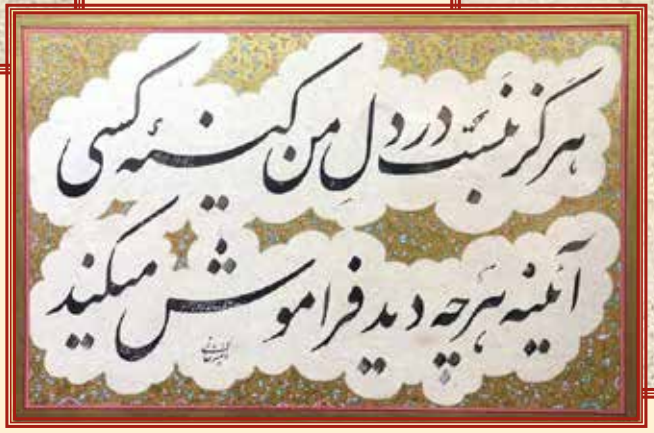
کمال‌شکستهٔ نستعلیق

حدود قرن ۱۲ هجری شمسی

نابغهٔ خط شکسته

درویش عبدالمجید طالقانی، زادهٔ طالقانِ قزوین و ساکن اصفهان، خط شکسته‌نستعلیق را به کمال و تعالی بی‌نظیری رساند. او همچون میرعماد در نستعلیق، در شکسته استادی بی‌رقیب شد؛ قطعاتش پر از زیبایی، ملاحت و استواری است و تا امروز الگویی بی‌همتا به شمار می‌رود.

تهران

مرکز خوش‌نویسی مدرن و دربار قاجار

حدود قرن ۱۴-۱۳ هجری شمسی

پایتخت هنری معاصر

تهران در دوران قاجار و پس از آن، به مرکز بزرگ خوش‌نویسی ایران بدل شد؛ با حضور استادان برجسته، دربار شاهانه و مدرسه‌های هنری که خط‌های نستعلیق، شکسته و نسخ را احیا کردند و گسترش دادند. این شهر امروزه میزبان موزه‌ها، نمایشگاه‌ها و نسل جدیدی از خوش‌نویسان است که سنت کهن را با خلاقیت نوین پیوند می‌زنند.

شیراز

احیای نسخ و نستعلیق

حدود قرن ۱۳ هجری شمسی

رنسانس هنری

خاندان **وصال شیرازی** در شیراز خط‌های کهن را دوباره زنده کردند؛ با رنگ‌های نو و خلاقیت‌های تازه؛ بازگشتی باشکوه به ریشه‌ها با نیرویی مدرن و پرشور!

قربانیان شریف

۱

کمک رسید!

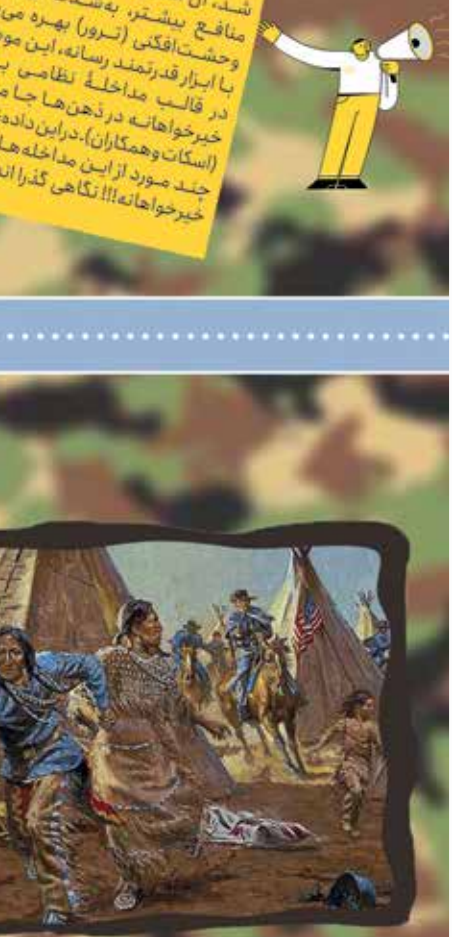
نویسنده: محمد علی ارجمند
طـــراح: محمدرضا رشیـدی

* رسیدن کریستف کلمب[1] به قارهٔ آمریکا

گـزارش کلمـب از سرخ‌پوستان (سـاکنان اصلـی آمریکا):

* ... از اهل کشتی استقبال کردند.
* آب و غذا و هدیه‌هایی برای ما آوردند.
* بدون سلاح، خوش‌اندام و خوش‌قیافه هستند.
* خدمتکاران خوبی می‌شوند.
* مجبورشـان می‌کنیـم هـرکاری مـا می‌خواهیـم انجام دهند (زین، ۱۳۷۸: ص۸).

یک سنت نانوشته در مورد دولت ایالات متحده، از قرن نوزدهم تاکنون که با نابودی سرخ‌پوست‌ها شروع شد، آن است که برای رسیدن به منافع بیشتر، به‌شدت از جنگ و وحشت‌افکنی (ترور) بهره می‌برد و با ابزار قدرتمند رسانه، این موضوع را در قالب مداخلهٔ نظامی با نیت خیرخواهانه در ذهن‌ها جا می‌اندازد (اسکات وهمکاران). در این داده‌نگاشت به چند مورد از این مداخله‌های نظامی خیرخواهانه!!! نگاهی گذرا انداخته‌ایم.

نتیجه

قتل عام ۱۰ میلیون سرخ‌پوست از زمان حضور کلمب تا حدود سال ۱۹۰۰ (قاسمی، ۱۳۹۵: ص۱۱)

پی‌نوشت

۲. دیوید م. ایچورن نویسندهٔ یهودی در این‌باره می‌گوید: «نه نام حقیقی او کلمب (Colombus) بود و نه یک ایتالیایی متولد ژنو بود. نام حقیقی او جان کولن (Jan colon) بود که در نزدیکی‌های شهر پانته‌ودرا (Pantevedra) در اسپانیا به دنیا آمده بود او در واقع یک یهودی اسپانیایی بوده است.» (صاحب خلق، نصیر (۱۳۴۸). تاریخ ناگفته و پنهان آمریکا. انتشارات هلال. تهران).

منابع

۱. بیشر، اسکات؛ دیل، پری، رابرت (۱۳۸۹). روی تاریک تاریخ آمریکا. نشریهٔ سیاحت غرب. بهمن ۱۳۸۹. شمارهٔ ۹۰. صفحه‌های ۶۸ تا ۷۸.
۲. زین، هاوارد (۱۳۸۷). تاریخ مردم آمریکا. انتشارات متروپولیتن آمریکا.
۳. قاسمی، صالح (۱۳۹۵). کارنامهٔ شیطان. انتشارات سلمان پاک.

سخنان ویلیام مک کینلی[1]

ساعت‌ها به درگاه خداوند دعا کردم و چنین به من الهام شد:

- فیلیپین را نباید به اسپانیایی‌ها بدهیم... باعث ننگ خواهد شد.
- به فرانسه یا آلمان هم نباید بدهیم... باعث هرج‌ومرج و سوء اداره می‌شود.
- به خودشان هم نباید بسپاریم، چون صلاحیت حکومت بر خودشان را ندارند.
- برای ما چاره‌ای باقی نمی‌ماند... غیر از تصرف آنجا، آموزش فیلیپینی‌ها، تربیت و متمدن ساختن آن‌ها و به لطف الهی، سعی در رفتار با آن‌ها به‌عنوان هم‌نوعان خودمان که مسیح به خاطرشان جان باخت (بولوم، ۱۳۸۶: ص۶۶).

اهدای مسیحیت و تمدن

۲

نتیجه

- قتل عام کامل ۱۷۰۰۰ نفر در منطقهٔ کالکون فیلیپین و آتش‌زدن خانه‌ها؛
- شکار همه، حتی زنان و کودکان، مانند خرگوش؛
- تیرباران افرادی که داوطلبانه تسلیم شدند (قاسمی، ۱۳۹۹: ص۳۵)؛
- حاکم‌کردن خائنان فیلیپینی در منصب‌های مختلف (بولوم، ۱۳۸۶: ص۶۶)؛
- وادارکردن فیلیپینی‌ها به شرکت در جنگ‌ها به نفع آمریکا (همان، ص۷۸).

پی‌نوشت

۱. رئیس جمهور آمریکا در سال ۱۸۹۹.

منابع

۱. بولوم، ویلیام(۱۳۸۶). کشتن امید. ترجمهٔ منوچهر بیگدلی. خبسه. انتشارات اطلاعات. تهران.
۲. قاسمی، صالح(۱۳۹۹). درس‌نامهٔ جنایات آمریکا در ایران و جهان. دفتر معارف. تهران.

شریک دزد و رفیق قافله

۳

روابط نوریگا[1] و آمریکا

* دو طرف رابطه‌ای صمیمی داشتند؛
* سیا پول‌های کلان به حساب نوریگا واریز می‌کرد؛
* نوریگا به سرویس‌های آمریکایی خدمات اطلاعاتی می‌داد؛
* او با سازمان سیا در قاچاق مواد مخدر شراکت داشت؛
* پول‌شویی می‌کرد؛
* مخالفان سیاسی را به قتل می‌رساند؛
* وضعیت حقوق بشر در این دوره مورد تأیید آمریکا بود.

مردم در این دوره برای ملی‌کردن کانال پاناما تلاش می‌کردند.

تغییر رفتار نوریگا

* تک‌روی در قاچاق، بدون هماهنگی با آمریکا؛
* بروز اختلافات اقتصادی بین او و آمریکا؛
* کمک به فیدل کاسترو در شکستن تحریم‌های آمریکا علیه کوبا؛
* ایستادن سفت و سخت مقابل آمریکایی‌ها.

کمک رسید

* معرفی نوریگا به‌عنوان حاکم فاسد توسط جرج بوش پدر؛
* محاکمهٔ غیابی نوریگا در آمریکا؛
* شروع تحریم‌های شدید و چندسویه علیه پاناما؛
* رکود اقتصادی وخیم در پاناما؛
* از بین رفتن هزاران کسب‌وکار؛
* دزدیده شدن و بازداشت نوریگا توسط ارتش آمریکا؛
* بمباران پاناما توسط نیروی هوایی آمریکا؛
* کشته‌شدن هزاران غیرنظامی؛
* بی‌خانمان‌شدن ۱۴ هزار پانامایی؛
* انتصاب یک قاچاقچی دیگر هم‌دست با آمریکا به‌عنوان رئیس جمهور پاناما؛
* مقابله با ملی‌شدن کانال پاناما.

پی‌نوشت

۱. ژنرالی نظامی که بیش از ۱۰ سال حاکم پاناما بود.

دستاوردهای انقلاب مردم نیکاراگوئه

* برگزاری انتخابات سالم؛
* روی کارآمدن منتخب مردم؛
* شروع اصلاحات اقتصادی؛
* رفع تدریجی فقر حاکم بر نیکاراگوئه؛
* مخالفت با دخالت دولت آمریکا در آمریکای جنوبی.

واکنش به انقلاب

* تشکیل گروه کنتراها[1]؛
* متهم‌کردن دولت مردمی به کمونیسم؛
* شروع جنگ داخلی؛

رزمندگان آزادی!!!

۴

آمریکا، نخود هر آش

* تمجیدرئیس جمهور وقت آمریکا از کنتراها؛
* دخالت دولت آمریکا با شعار نجات مردم از کمونیسم؛
* دادن لقب رزمندگان آزادی! به کنتراها؛
* تجهیز تسلیحاتی و اطلاعاتی کنتراها؛
* کمک‌های مالی فراوان به کنتراها؛
* رونمایی از کتابچهٔ راهنمای سیا برای شورشیان کنترا با دستورالعمل‌های زیر:

راستی الگوی این تجاوزهای نظامی برایتان آشنا نبود؟

بدنامی نخود هر آش

* اعتراض جهانی به جنایت‌های تحت حمایت آمریکا؛
* تقلیل ماجرای کتابچهٔ راهنما در حد اشتباه مأمور خودسر سیا (زین، ۱۳۸۷: ص۷۶۵).

پی‌نوشت

۱. در گویش اسپانیولی کنترا به معنای ضد و مخالف است.

منبع

۱. زین، هاوارد (۱۳۸۷). تاریخ مردم آمریکا. انتشارات متروپولیتن. آمریکا.

هالیـــــوود

صحنهٔ (سکانس) آخر

میم. مهربان

سلام بر جوانان جان

رسانه‌های دنیای غرب، به‌ویژه از سال ۱۳۶۹ (۱۹۹۰ م) به شکل ملموس و انکارناپذیری به تهیهٔ آثاری با محتوای مسئلهٔ منجی و رویدادهای آخرالزمانی روی آورده‌اند؛ به‌گونه‌ای که طبق آمار، در دههٔ هفتاد شمسی (۹۰ میلادی)، حدود ۶۰ درصد فیلم‌های پرفروش هالیوود رگه‌های آخرالزمانی و منجی‌گرایانه داشته‌اند (مرکز پژوهش‌های اسلامی صداوسیما،). آمار جالب‌توجه دیگر اینکه بین سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۸ به‌تنهایی حدود ۴۲۴ فیلم آخرالزمانی در هالیوود به تولید رسیده است (رسولی و تیموری، ۱۲۲).

در این چند شماره از فیلم‌کاوی، فیلم‌هایی با این مضمون را بررسی کرده‌ایم. در تمام این فیلم‌ها، تخریب چهرهٔ منجی واقعی و معرفی منجی‌های قلابی هدف است.

در فیلم‌هایی که بررسی کردیم، مثل «مردان ایکس، لیگ عدالت، تل ماسه، مسیحا» و فیلم‌هایی از این قبیل، منجی یک فرد با چشم زاغ و موی بور غربی است. دنیا هم همیشه مدیون غرب و به‌خصوص آمریکاست و چاره‌ای جز کرنش در مقابل قدرت و فناوری آمریکا ندارد.

در این فیلم‌ها و فیلم‌های مشابه، به شکل دقیقی، از نشانه‌های ظهور نقل‌شده در سخنان معصومان علیهم‌السلام استفاده شده است.

این نشانه‌ها با کمک ترفندهای سینمایی و فن‌های روان‌شناختی مثل نورپردازی، رنگ، عمق و نوع کلمه‌های به‌کاررفته، کاملاً روی شخصیت شرور فیلم سوار می‌شوند و در ناخودآگاه مخاطب کاشته می‌شوند تا ذهن او، به‌محض مواجه‌شدن با این نشانه‌ها، ناخودآگاه آن‌ها را با شرارت منطبق بداند.

این آثار آخرالزمانی هالیوود چند ویژگی خاص دارند:

۱. منجی‌های آن‌ها هیچ ارتباطی با خدا و هیچ انگیزهٔ الهی‌ای برای نجات بشریت ندارند. قدرت فوق بشری‌شان هم به خودشان مربوط است. بعد از پیروزی هم به‌نوعی پرچم آمریکاست که بالا می‌رود. (آمریکایی که از آغاز تشکیل تاکنون، مستقیم و غیرمستقیم، خون حدود ۲۵ میلیون انسان را بر زمین ریخته است.)

۲. شخصیت شرور، چهره‌ای کاملاً زشت و چندش‌آور دارد تا نهایت نفرت را در ذهن مخاطب ایجاد کند و منجی‌ها در اوج زیبایی چهره، اندام و لباس هستند تا مخاطب شیفتهٔ شخصیت آن‌ها شود.

۳. بیشتر عوامل تهیه‌کنندهٔ این آثار یهودی‌اند (شوشتری‌زاده، ص ۱۹). (طبق آیهٔ ۸۲ سورهٔ مائده، شدیدترین دشمن ما یهودیان یا به‌تعبیر دقیق‌تر صهیونیست‌ها هستند.)

این موارد و موارد دیگری که در این نوشتار کوتاه مجال گفتنشان نیست، دست‌به‌دست هم می‌دهند تا درکی کلی از این نوع فیلم‌ها به دست بیاوریم و ذهن خودآگاه و ناخودآگاهمان را به‌سادگی در اختیار رسانه‌های غربی، که توجیه‌کنندهٔ قدرت‌های سلطه‌گر و شیطانی هستند، قرار ندهیم؛ کسانی که چهرهٔ خبیث و شیطانی‌شان، از سیاستمدار گرفته تا فیلم‌ساز و دانشمند، با آشکارشدن پرونده‌های کثیفی مثل «جزیرهٔ اپستین» بیشتر نمایان می‌شود.

منابع

۱. مرکز پژوهش‌های اسلامی صداوسیما. جریان‌شناسی روند تصویرسازی از وقایع آخرالزمان در غرب و راهبرد رسانهٔ ملی در مواجهه با آن.
۲. رسولی، شبرنگ؛ تیموری. بازنمایی آخرالزمان در فیلم مردان ایکس. اپوکالیپس.
۳. شوشتری‌زاده. امپراتوری هالیوود. مروری بر زندگی خالقان یهودی سینما.